

Dosarul nr. 3ra-388/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: I. Chirtoaca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

Î N C H E I E R E

8 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Victor Brusalinschi reprezentat de avocatul Natalia Covaliov,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Brusalinschi împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Andrei Mațco, Tatiana Mereuț, Societatea cu Răspundere Limitată „Max House”, Societatea cu Răspundere Limitată „Max Wegner” cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Victor Brusalinschi și a fost menținută hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 3 august 2011 Victor Brusalinschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău cu privire la anularea certificatului de urbanism și repararea prejudiciului material și moral.

La 27 decembrie 2011 Victor Brusalinschi s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Andrei Mațco și Tatiana Mereuț cu privire la anularea autorizației de construire și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierile din 17 septembrie 2012 și 20 septembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus conexarea cauzelor într-un singur proces.

În cadrul examinării cauzei, reclamantul Victor Brusalinschi a depus cereri de concretizare a cerințelor împotriva Consiliului municipal Chișinău și Primăriei municipiului Chișinău, intervenienți accesorii Andrei Mațco, Tatiana Mereuț, SC „Max House” și SRL „Max Wegner” cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii a indicat că este proprietarul terenului și a casei de locuit particulare din str. xxxxx, în baza deciziei Primăriei Chișinău nr. 26/19-2 din 19 noiembrie 1998, procesului-verbal de recepție finală nr. 26/19-1 din 19 noiembrie

1998, contractului de vânzare- cumpărare nr. 1-4321 din 15 aprilie 2008 și titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0100204.243 din 12 mai 2008, fapt confirmat și prin extrasul din Registrul bunurilor imobile.

A menționat că de către autoritatea publică locală a fost emis certificatul de urbanism pentru proiectare nr.438/11 din 31 mai 2011 privind elaborarea documentației de proiect pentru construirea unui centru de business și comerț, în limitele terenului privat din contul demolării imobilului existent amplasat în mun. Chișinău, sectorul Centru, str. xxxxx, pe numele lui Andrei Mațco.

Ulterior, autoritatea publică locală a emis autorizația de construire nr. 967 din 13 decembrie 2011 privind executarea lucrărilor de pregătire a terenului (executarea pereților de suport, strămutarea rețelelor), amplasat în mun. Chișinău, sectorul Centru, str. xxxxx.

Reclamantul a afirmat că aceste acte administrative au fost emise cu încălcări a legislației, iar întru respectarea prevederilor Legii contenciosului administrativ, la 26 decembrie 2011 a fost depusă cererea prealabilă pentru soluționarea extrajudiciară a cauzei.

Astfel, cu referire la certificatul de urbanism, invocând prevederile art. 3 din Legea nr. 163 din 9 iulie 2010 și pct.17 din hotărârea Guvernului nr. 623 din 2 iulie 1999, a declarat că la eliberarea acestuia lipsește acordul favorabil al vecinilor ale căror interese vor fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatarea obiectului construit.

A relatat că în pct. 4 al certificatului de urbanism nr.438/11 din 31 mai 2011, regimul arhitectural-urbanistic, a fost indicat conform Planului general urbanistic, precum că sunt permise locuințe cuplate sau înșiruite pentru una sau două familii, regimul de înălțime urmând a fi conform schiței proiect avizate S+P-3E-M (efectiv 6 nivele), ceea ce contravine Planului general urbanistic și art.2 din Legea nr.163 din 9 iulie 2010.

A precizat că potrivit Planului urbanistic general al mun. Chișinău, bunul imobil supus lucrărilor de reconstrucție din str. xxxxx, este amplasat în zona cu codul „R4”, care cuprinde funcțiuni rezidențiale cu densitatea mai mare decât zona „R3”.

La fel, a specificat că în urma cercetării planului de încadrare în teritoriu, s-a depistat că criteriile expuse în zona „R4” a planului urbanistic general al orașului Chișinău nu sunt respectate, de către emitentul certificatului de urbanism fiind indicat că indicii de reglementare urbanistică POT vor fi maxim 45% și CUT va fi $0.75 + 0.15$ mansardat.

A mai explicat că au fost ignorați și indicii de reglementare urbanistică POT și CUT care sunt depășiți, înălțimea fiind de fapt 14,80 m (legislația permite 10 m), precum și distanța de la hotar, având în vedere că legislația permite retrageri laterale-totale 4 m. Aceste încălcări, reclamantul a menționat că au fost confirmate și prin Raportul de expertiză extrajudiciară nr.062 din 10 februarie 2017.

Astfel, a concluzionat că la emiterea certificatului de urbanism nr. 438/11 din 31 mai 2011 au fost încălcate atât prevederile Planului general urbanistic, cât și art.3 și art. 6 alin. (1) lit. d) al Legii nr.163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție și pct. 17 din hotărârea Guvernului nr. 623 din 2 iulie 1999.

De asemenea, cu referire la autorizația de construire nr. 967 din 13 decembrie 2011, a susținut că aceasta s-a eliberat lui Andrei Mațco și Tatiana Mereuț pentru executarea lucrărilor de pregătire a terenului (executarea pereților de suport,

strămutarea rețelelor), pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Centru, str. A. XXXXX.

A indicat cu trimitere la art. 12 alin. (1) din Legea nr.163 din 9 iulie 2010, că autoritate publică locală, la emiterea autorizației de construcție nr. 967 din 13 decembrie 2011 urma să verifice extrasul din documentația de proiect în volum de memoriu explicativ, plan general (plan de situație, plan trasare), fațade, soluții cromatice, proiect de organizare a executării lucrărilor de construcție, avizate de către arhitectul-șef, avizele de verificare a documentației de proiect (compartimentele: plan general, arhitectură, rezistentă) sau raportul unic de verificare a documentației de proiect, dacă acestea corespund legislației, apoi să emită autorizația.

În asemenea circumstanțe factice, a menționat că proiectul de consolidare trebuia să fie prezentat autorității publice locale înaintea emiterii autorizației de construcție, fapt prevăzut de art. 13 din Legea nr. 721 din 2 februarie 1996 privind calitatea în construcții, care stipulează că, lucrările de construcții, precum și de modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparații se execută numai pe bază de proiect elaborat de către persoane fizice sau juridice licențiate în acest domeniu și verificat de către verifcătorii de proiecte atestați din cadrul instituțiilor autorizate în verificarea proiectelor.

Totodată, a relatat că nici la momentul emiterii certificatului de urbanism și nici a autorizației de construcție, codul urbanistic nu a fost modificat, adică terenul are zona urbanistică R4, astfel, fiind evidentă încălcarea comisă de autoritatea publică, ceea ce duce la ilegalitatea actului administrativ.

Reclamantul a mai evidențiat că documentația de proiect a fost întocmită cu încălcarea prevederilor planului general urbanistic, deoarece terenul dat se afla în zona urbanistică R4 (această zonă sunt permise locuințe cuplate sau înșiruite, pentru una sau două familii, înălțime maximă: 10.5 m; POT maxim: 45%; CUT maxim: 0.75 + 0.15 mansardat), iar în proiectul de lucru a fost prezentat ciclul zero pentru un imobil S+P-3E+M (cu spații comerciale și locative).

A susținut că decizia nr. 22/40 din 25 decembrie 2008 a Consiliului municipal Chișinău cu privire la aprobarea Regulamentului local de urbanism al or. Chișinău este obligatorie, iar faptul că poartă un caracter regulator înseamnă că este creată cu scopul de detaliere a legii, din care a izvorât și stipulează standarde, coeficienți, măsuri obligatorii, fundamentale pentru fiecare zonă în parte.

Astfel, a declarat că autorizațiile pentru construcții în zona cu codul R4, trebuie să conțină în mod obligatoriu parametrii din Regulamentul local al mun. Chișinău, la momentul emiterii, ceea ce a fost ignorat flagrant de Primărie la eliberarea autorizației de construire nr. 967 din 13 decembrie 2011 și a certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 438/11 din 31 mai 2011.

Concomitent a subliniat că la emiterea autorizației de construire au fost încălcate normele СНИП 2.07.01-89, СЕИП П-4-79, СНИП 42-128-4690-88, СНИП 2,07.01-89, Normativ în Construcții RM NCM B.01.03-2006.

A mai indicat că despre existența procesului-verbal nr. 126 din 3 martie 2014 a aflat la 10 februarie 2017 din conținutul Raportului de expertiză nr. 062 din 10 februarie 2017 și prin urmare, întru respectarea procedurii prealabile, la 16 februarie 2017 a depus cererea prealabilă prin care a solicitat eliberarea unei copii autentificate

și anularea procesului-verbal nr. 126 din 3 martie 2014, dar nu a primit niciun răspuns.

A arătat că în baza Raportului de expertiză extrajudiciar s-au constatat următoarele deteriorări: deteriorarea și tasarea pereului; prezența mirosului înțepător de umiditate; prezența gradului sporit de mucegai; căderea precipitațiilor atmosferice (zăpadă, ploaie), de pe construcția edificată pe coama acoperișului bunului imobil casă de locuit; direcționarea incorectă a burlanelor de scurgere a apelor pluviale spre casa de locuit particulară, instalarea condiționărilor în partea bunului imobil casă de locuit cu prezența zgomotului, lipsa iluminării încăperilor și tasarea pardoselii fapt demonstrat la pardoseau demisolului.

La fel, a menționat că direcționarea incorectă a scurgerilor apelor pluviale de pe teritoriul și construcția centru de business și comerț din mun. Chișinău, sectorul Centru, str. xxxxx, către casa de locuit particulară din str. xxxxx, mun. Chișinău, cât și lucrările de terasament executate în lipsa unui zid de protecție a bunurilor imobile învecinate, este unul dintre factorii de distrugere a elementelor de bază a bunului imobil cu destinație locativă.

A remarcat că autorizația de construire nr. 119 din 20 martie 2012 a fost eliberată pentru executarea lucrărilor de construcție a centrului de business și comerț situat pe adresa mun. Chișinău, sectorul Centru, str. xxxxx, iar la emiterea acesteia a fost încălcat art. 6 alin. (2) din Legea nr.163 din 9 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.

A solicitat în urma concretizării cerințelor, anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 438/11 din 31 mai 2011, anularea autorizației de construire nr.967 din 13 decembrie 2011 și a autorizației de construire nr.119 din 20 martie 2012, anularea procesului-verbal nr. 126 din 3 martie 2014 ca fiind emise ilegal, cât și încasarea de la Consiliul municipiului Chișinău și Primăria municipiului Chișinău a prejudiciului material în cuantum de 527 520,75 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 600 000 de lei.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind nefondată.

La 20 decembrie 2018 Victor Brusalinschi a declarat apel împotriva hotărârii din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Victor Brusalinschi și a fost menținută hotărârea din 18 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la netemeinicia acțiunii, având în vedere că în speță, nu s-a constatat existența temeiurilor ce ar duce la anularea actelor administrative contestate.

În acest sens, luând în considerație circumstanțele cauzei coroborate la normele legale, cât și probele administrate în speță, instanța de apel a relevat că nu au fost probate alegațiile apelantului cu referire la încălcarea normele SNIP la proiectarea imobilului din str. xxxxx, în coraport cu imobilul adiacent din str. xxxxx.

Prin urmare, cu referire la pretențiile lui Victor Brusalinschi privind încasarea prejudiciului material și moral, instanța de apel a menționat că, așa cum acestea reprezintă cerințe subsecvente, corect au fost respinse de către prima instanță.

Instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar în consecință soluția de respingere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios.

La 23 decembrie 2019 Victor Brusalinski reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, a depus recurs împotriva deciziei din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A relevat că la caz, au fost dovedite încălcările comise de către autoritatea publică la eliberarea actelor contestate, ceea ce duce la ilegalitatea acestora.

La fel, a reiterat că este afectat direct de construcția litigioasă, iar toate prejudiciile cauzate, au fost probate prin probe concludente și pertinente, anexate la materialele cauzei.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 noiembrie 2019.

Astfel, recursul depus la 23 decembrie 2019, este în termen.

La 7 februarie 2020, în adresa intimaților a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Intimații Primăria municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău, SRL „Max House”, Andrei Mațco și Tatiana Mereuț, au recepționat recursul la 12 februarie 2020 și respectiv, la 13 februarie 2020, fapt ce rezultă din avizele de recepție a scrisorilor recomandate (f.d. 4, 5, 6 Vol.V), însă nu și-au valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Victor Brusalinski reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Victor Brusalinski reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Victor Brusalinschi reprezentat de avocatul Natalia Covaliov.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Victor Brusalinschi reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan